

Instanța de insolabilitate: Curtea de Apel Chișinău (judecător N. Traciuc)

DECIZIE

23 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

președintele ședinței
judecători

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Iuliana Oprea
Victor Burduh
Luiza Gafton

examinând recursul declarat de „Calimera“ S.R.L.,

în cauza civilă în procedura contencioasă la cererea înaintată de lichidatorul „Interstar Prim“ S.R.L. în procedura simplificată a falimentului, Ciobanu Dorin, împotriva „Calimera“ S.R.L. cu privire la validarea popririi înființate asupra mijloacelor bănești și încasarea datoriei,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017, prin care s-a admis parțial cererea lichidatorului „Interstar Prim“ S.R.L. în procedura simplificată a falimentului, Ciobanu Dorin; s-a validat poprirea înființată asupra mijloacelor bănești deținute de „Calimera“ S.R.L.; s-a încasat în beneficiul „Interstar Prim“ S.R.L. în procedura simplificată a falimentului, din contul „Calimera“ S.R.L., datoria de bază; și s-a încasat în beneficiul statului, din contul „Calimera“ S.R.L., taxa de stat,

C O N S T A T Ă :

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2017 (f.d. 5):

- (1) s-a admis cererea înaintată de Direcția administrare fiscală Râșcani a Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău privind intentarea procesului de insolabilitate față de „Interstar Prim“ S.R.L.;
- (2) s-a intentat procedura simplificată a falimentului față de „Interstar Prim“ S.R.L.; și
- (3) s-a desemnat administratorul autorizat Ciobanu Dorin în funcția de lichidator.

La 20 iulie 2017, lichidatorul „Interstar Prim“ S.R.L. în procedura simplificată a falimentului, Ciobanu Dorin, a înaintat o cerere împotriva „Calimera“ S.R.L., solicitând:

- (1) validarea popririi înființate asupra mijloacelor bănești în sumă de 69 322, 07 lei, deținute de „Calimera“ S.R.L.;
- (2) încasarea în beneficiul „Interstar Prim“ S.R.L. în procedura simplificată

a falimentului, din contul „Calimera“ S.R.L., a sumei de 69 322, 07 lei cu titlu de datorie de bază și a dobânzii de întârziere, calculate până la pronunțarea hotărârii judecătorești.

În motivarea cererii, lichidatorul a relatat că urmare a restabilirii evidenței contabile a debitorului și inventarierii masei debitoare, a depistat că pe parcursul anilor 2012 – 2014, între „Calimera“ S.R.L. și „Interstar Prim“ S.R.L. au existat raporturi comerciale, „Calimera“ S.R.L. acumulând față de „Interstar Prim“ S.R.L. o datorie de bază în sumă de 69 322, 07 lei, fapt confirmat prin actul de verificare.

A susținut că la 23 februarie 2017, a expediat în adresa „Calimera“ S.R.L. o notificare, recepționată la 28 februarie 2017, solicitându-i stingerea datoriei sau prezentarea documentelor care ar confirma executarea obligației în cauză.

A invocat îmbogățirea fără justă cauză a „Calimera“ S.R.L. și obligația acesteia de a restitui ceea ce a primit.

A afirmat că a înființat o poprire asupra mijloacelor bănești în sumă de 69 322, 07 lei, deținute de „Calimera“ S.R.L., pe care i-a comunicat-o prin somație.

A arătat că obligația „Calimera“ S.R.L. este purtătoare de dobândă, „Interstar Prim“ S.R.L. în procedura simplificată a falimentului fiind îndreptățită, în conformitate cu art. 602 alin. (1) și 619 alin. (2) Cod civil, să solicite plata acesteia.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017 (f.d. 67-71):

- (1) s-a admis parțial cererea lichidatorului „Interstar Prim“ S.R.L. în procedura simplificată a falimentului, Ciobanu Dorin;
- (2) s-a validat poprirea înființată asupra mijloacelor bănești în sumă de 69 322, 07 lei, deținute de „Calimera“ S.R.L.;
- (3) s-a încasat în beneficiul „Interstar Prim“ S.R.L. în procedura simplificată a falimentului, din contul „Calimera“ S.R.L., suma de 69 322, 07 lei cu titlu de datorie de bază;
- (4) s-a încasat în beneficiul statului, din contul „Calimera“ S.R.L., suma de 2 079, 66 lei cu titlu de taxă de stat; și
- (5) în rest, s-a respins cererea ca neîntemeiată.

La 06 aprilie 2018, „Calimera“ S.R.L. a depus o cerere de recurs împotriva hotărârii instanței de insolvență din 05 octombrie 2017 (f.d. 77-85), solicitând:

- (1) casarea acesteia; și
- (2) trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de insolvență, în alt complet de judecată.

Totodată, a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului.

În motivarea recursului, „Calimera“ S.R.L. a declarat că a luat cunoștință de hotărârea integrală a instanței de insolvență abia la 12 martie 2018, când aceasta i-a fost expediată de către lichidator prin intermediul poștei electronice.

A precizat că hotărârea integrală a instanței de insolvență i-a fost expediată la solicitare, după ce a aflat despre declanșarea procedurii de executare silită.

A relatat că la 04 aprilie 2018 a luat cunoștință de materialele dosarului și a

depistat că instanța nu i-a expediat hotărârea integrală.

Din acest punct de vedere, se consideră îndreptățită de a fi repusă în termenul de declarare a recursului.

În continuare, a notat că dosarul a fost examinat în absența sa.

Consideră eronată constatarea instanței de insolvabilitate privind citarea sa legală pentru ședința de judecată din 05 octombrie 2017, în condițiile în care citația a fost recepționată de soția administratorului „Calimera“ S.R.L., Iasîbaș Natașa, care locuiește la sediul întreprinderii, dar nu este o persoană cu funcție de răspundere sau angajată a acesteia.

În această privință, a invocat încălcarea prevederilor art. 105 alin. (5) Cod de procedură civilă, subliniind responsabilitatea operatorului poștal.

Totodată, a făcut trimitere la pct. 105 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 798 din 18 iunie 2002, care prevede că persoanele juridice care primesc trimiteri înregistrate, perfectează procuri cu drept de primire a trimiterilor poștale pe numele unei persoane împuternicite în acest scop.

Opinează că, în contradicție cu prevederile art. 105 alin. (1¹) Cod de procedură civilă, instanța de insolvabilitate nu a întreprins toate măsurile pentru citarea legală a „Calimera“ S.R.L., având în vedere că nr. de telefon al administratorului „Calimera“ S.R.L. era cunoscut instanței.

A afirmat că această încălcare procedurală constituie o ingerință în dreptul său de acces la justiție, în sensul Convenției Europene a Drepturilor Omului.

A semnalat că instanța de insolvabilitate a aplicat în mod eronat prevederile art. 126 alin. (9) Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

A specificat că termenul stipulat la art. 126 alin. (9) Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 nu este un termen de prescripție, ci unul de procedură, care urmează în mod obligatoriu să fie luat în considerare de către instanța de insolvabilitate.

Astfel, a arătat că la materialele dosarului lipsește dovada recepționării de către „Calimera“ S.R.L. a somației privind înființarea popririi.

A subliniat că datoria pretinsă de lichidator rezultă din contractul de preluare a datoriei nr. 14/02-01FFA din 14 februarie 2014, încheiat între Î.C.S. „F.F.A. Trans Oil L.T.D.“ S.R.L., „Calimera“ S.R.L. și „Interstar-Prim“ S.R.L.

A precizat că data de 14 decembrie 2014, indicată în contractul dat, reprezintă o eroare de dactilografie, făcând trimitere și la actul aferent de transmitere a datoriei, care a fost încheiat anume la 14 februarie 2014.

Așadar, consideră că a expirat termenul de prescripție pentru înaintarea acțiunii de către lichidator.

A raportat că instanța de insolvabilitate a omis să atragă în proces Î.C.S. „F.F.A. Trans Oil L.T.D.“ S.R.L. în calitate de intervenient accesoriu, având în vedere că se aduce atingere drepturilor acesteia.

A susținut că instanța de insolvabilitate a examinat arbitrar probele, omițând să descrie care anume documente contabile confirmă existența datoriei pretinse.

De asemenea, a notat că instituția validării popririi în cadrul procesului de

insolvabilitate se referă doar la datoriile certe și exigibile față de întreprinderea insolubilă, pe când în speță, circumstanțele faptice denotă existența unui litigiu, cu atât mai mult cu cât „Calimera“ S.R.L. nu a semnat actul de verificare.

Examinând recursul declarat de „Calimera“ S.R.L. împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017 și cererea aferentă privind repunerea în termenul de declarare a recursului, precum și studiind materialele dosarului în raport cu prevederile legale ce guvernează speța, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia să respingă cererea privind repunerea în termenul de declarare a recursului, să respingă recursul și să mențină hotărârea instanței de insolvabilitate.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, Instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Conform art. 8 alin. (1) Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, Hotărârile și încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

În această privință, Colegiul ia în considerare condițiile de eficiență a parcurgerii unei căi de atac în procesul civil și conchide că în raport cu „Calimera“ S.R.L., care nu a participat la examinarea cauzei, termenul de 15 zile calendaristice de declarare a recursului a început să curgă la data luării cunoștinței de hotărârea integrală a instanței de insolvabilitate.

După cum a recunoscut „Calimera“ S.R.L., aceasta a luat cunoștință de hotărârea integrală în data de 12 martie 2018, când copia actului judecătoresc i-a fost expediată de către lichidator prin intermediul poștei electronice.

Astfel, în raport cu „Calimera“ S.R.L., termenul de declarare a recursului a expirat la 27 martie 2018, dar cererea de recurs a fost depusă abia la 06 aprilie 2018, cu o întârziere de 10 zile calendaristice.

În motivarea cererii privind repunerea în termenul de declarare a recursului, „Calimera“ S.R.L. a indicat că a luat cunoștință de materialele dosarului la 04 aprilie 2018.

Colegiul subliniază că întru exercitarea eficientă a căii recursului, recurentul trebuie să cunoască materialele din dosar pe baza cărora a fost emisă hotărârea atacată.

Totodată, Colegiul relevă că potrivit art. 116 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, legiuitorul statuează că doar persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță, iar la cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

În speță, „Calimera“ S.R.L. nu a probat că s-a aflat în imposibilitate de a lua cunoștință de materialele dosarului în perioada 12 martie 2018 – 27 martie 2018, și, respectiv, de a declara recurs înăuntrul termenului dat.

În această conjunctură, se invocă și jurisprudența Curții Europene a

Drepturilor Omului, care reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (decizia în cauza van Harn contra Germaniei din 11 septembrie 2007).

Față de cele ce preced, având în vedere că cererea privind repunerea în termenul de declarare a recursului urmează a fi respinsă, Colegiul nu va purcede la examinarea fondului recursului.

Sintetizând cele expuse, Colegiul va respinge cererea privind repunerea în termenul de declarare a recursului, va respinge recursul și va menține hotărârea instanței de insolabilitate.

Conform art. 445 alin. (1) lit. a) și 445 alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Se respinge cererea „Calimera“ S.R.L. privind repunerea în termenul de declarare a recursului.

Se respinge recursul declarat de „Calimera“ S.R.L.

Se menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017, emisă în cauza civilă în procedura contencioasă la cererea înaintată de lichidatorul „Interstar Prim“ S.R.L. în procedura simplificată a falimentului, Ciobanu Dorin, împotriva „Calimera“ S.R.L. cu privire la validarea popririi înființate asupra mijloacelor bănești și încasarea datoriei, prin care s-a admis parțial cererea lichidatorului „Interstar Prim“ S.R.L. în procedura simplificată a falimentului, Ciobanu Dorin; s-a validat poprirea înființată asupra mijloacelor bănești deținute de „Calimera“ S.R.L.; s-a încasat în beneficiul „Interstar Prim“ S.R.L. în procedura simplificată a falimentului, din contul „Calimera“ S.R.L., datoria de bază; și s-a încasat în beneficiul statului, din contul „Calimera“ S.R.L., taxa de stat.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

judecători

Maria Ghervas

Iuliana Oprea

Victor Burduh

Luiza Gafton